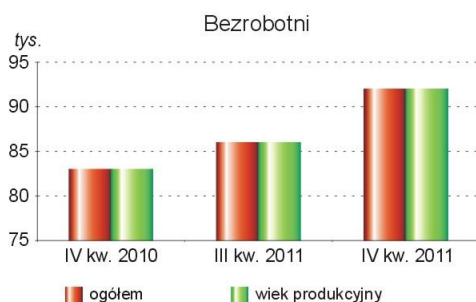
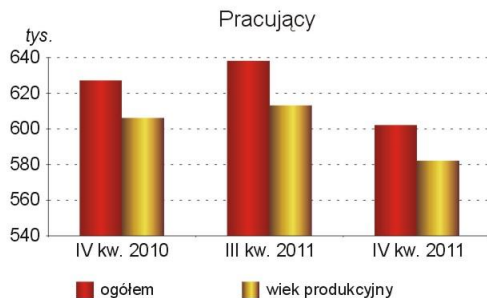

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W IV KWARTALE 2011 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w IV kwartale 2011 r.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	IV kwartał 2010	III kwartał 2011	IV kwartał 2011
Aktywni zawodowo w tys.	710	724	694
pracujący	627	638	602
bezrobotni	83	86	92
Bierni zawodowo w tys.	527	525	514
Współczynnik aktywności zawodowej w %	57,4	58,0	57,5
Współczynnik zatrudnienia w %	50,7	51,1	49,8
Stopa bezrobocia w %	11,7	11,9	13,3

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i **zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.**

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (**od I kwartału 2006 r.**).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata (od I kwartału 2001 r.), które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Od I kw. 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia to udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia to udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wiek produkcyjny: 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn; **młodzież:** 15-24 lata; **osoby starsze:** 55-59/64 lata.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Aktywni zawodowo

W IV kwartale 2011 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 694 tys. osób. Większość z nich (56,2%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 2,3%, co było rezultatem jej spadku zarówno w grupie mężczyzn – o 1,8%, jak i wśród kobiet – o 2,6%.

Spadek aktywności zawodowej na przestrzeni roku odnotowano zarówno na wsi (o 3,4%), jak i w mieście (o 0,3%). W rezultacie udział osób mieszkających na wsi w populacji aktywnych wyniósł 56,8%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie nieco wyższym niż w roku ubiegłym i wyniósł 57,5%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość odnotowano wśród mężczyzn, dla których wyniósł on 65,5%, wobec 49,7% dla kobiet.

W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 54,9% i był niższy niż na wsi, gdzie ukształtował się na poziomie 59,5%.

W skali kraju także odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej. W omawianym okresie pozostał on nieco niższy niż w województwie i wyniósł 56,3%. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej dla mężczyzn wyniósł 64,7%, a kobiet – 48,7%.

Zmiany aktywności ekonomicznej ludności na przestrzeni roku w poszczególnych grupach wiekowych były zróżnicowane. Największą różnicę odnotowano w grupie wiekowej osób 15–24 lata. Współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się tu o 2,0 pkt procentowego i wyniósł 33,7%. W grupie wiekowej 35–44 lata wzrost ten osiągnął 1,3 pkt – do 89,1%. Na przeciwnym biegunie znalazła się zbiorowość 45–55 lat, w której współczynnik aktywności zawodowej był mniejszy o 0,9 pkt i wyniósł 83,5%. Zmniejszył się również w grupie wiekowej 55 lat i więcej – o 0,5 pkt i wyniósł 24,4% oraz w grupie 25–34 lata (o 0,6 pkt) – do 86,2%.

Duże różnice aktywności ekonomicznej występują w zależności od wykształcenia badanych. W dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w grupie osób z wykształceniem wyższym – 83,7%. Wysoki był także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 69,6% oraz zasadniczym zawodowym – 68,8%, natomiast najmniejszy wśród posiadających najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego) – 23,0%. Spadek współczynnika aktywności zawodowej odnotowano wśród osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe – o 2,2 pkt. W pozostałych grupach odnotowano jego wzrost, w tym największy wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 3,5 pkt.

Współczynnik aktywności zawodowej, przeciętnie w 2011 r., osiągnął 57,5% i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się o 0,5 pkt procentowego. Jego poziom był nadal wyższy niż w skali kraju (gdzie wyniósł 56,1%) i lokował województwo świętokrzyskie na trzecim miejscu w Polsce.

Pracujący

Liczba pracujących w IV kwartale 2011 r. ukształtowała się na poziomie 602 tys. i zmniejszyła się w skali roku o 4,0%. Populacja pracujących mężczyzn zmniejszyła się o 2,0%, natomiast kobiet o 6,5%. W skali roku zmalała również liczba osób pracujących na wsi – o 5,1%, natomiast w miastach – o 1,9%.

Zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2011 r. na 1000 pracujących przypadało 1007 bezrobotnych i biernych zawodowo.

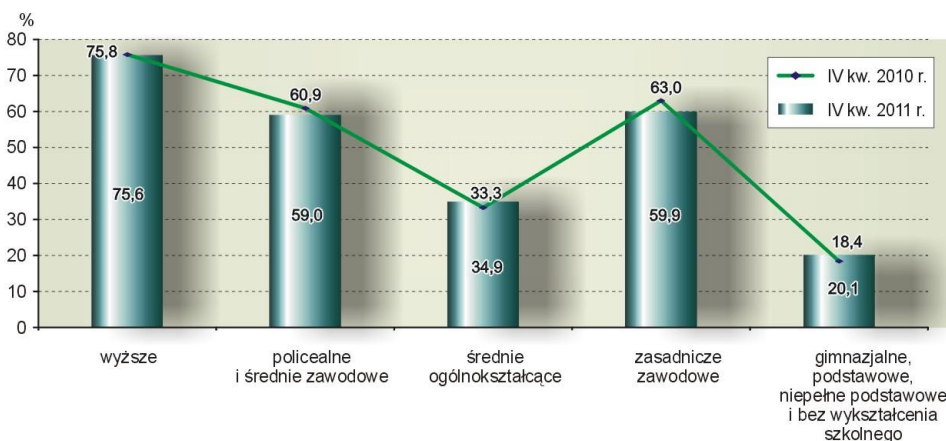
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na nieco mniejszym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 49,8%. *W kraju był on nieco wyższy i osiągnął 50,8%.* Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 57,6%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę. Jedynie 42,3% pań to osoby pracujące. W skali roku wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn nie zmienił się, a dla kobiet zmniejszył się o 1,8 pkt.

Wskaźnik zatrudnienia na przestrzeni roku wśród ludności miast obniżył się o 0,8 pkt, osiągając wartość 46,2%, natomiast na wsi wyniósł 52,9% (był mniejszy o 0,6 pkt).

Największy wzrost wskaźnika zatrudnienia odnotowano w grupie osób 35–44 lata, w której był o 2,1 pkt wyższy niż rok wcześniej. Na przeciwnym biegunie znalazła się grupa wiekowa 25–34 lata, w której zmniejszył się o 3,3 pkt procentowego.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnie wyższą – 75,6%, jednak w stosunku do roku ubiegłego uległ zmniejszeniu o 0,2 pkt procentowego. Najniższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 20,1%. W tej grupie zwiększył się on w skali roku o 1,7 pkt.

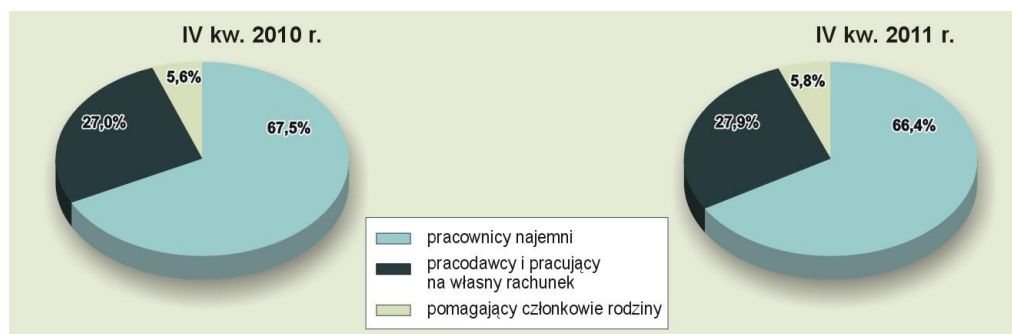
Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

W IV kwartale 2011 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 481 tys. osób, tj. 79,9% ogółu pracujących. Spośród nich większość (62,6%) stanowili mężczyźni. Odmienne przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 121 tys. pracujących przeważały kobiety (65,3%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano spadek liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego o 1,0%, a w sektorze publicznym o 14,2%

Pracownicy najemni stanowili 66,4% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 27,9%, a pomagający członkowie rodzin – 5,8%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek zmniejszyła się o 0,6%. Liczba pomagających członków rodziny ukształtowała się na tym samym poziomie. Mniej było natomiast pracowników najemnych – o 5,4%.

Pracujący według statusu zatrudnienia w IV kw. 2011 r.

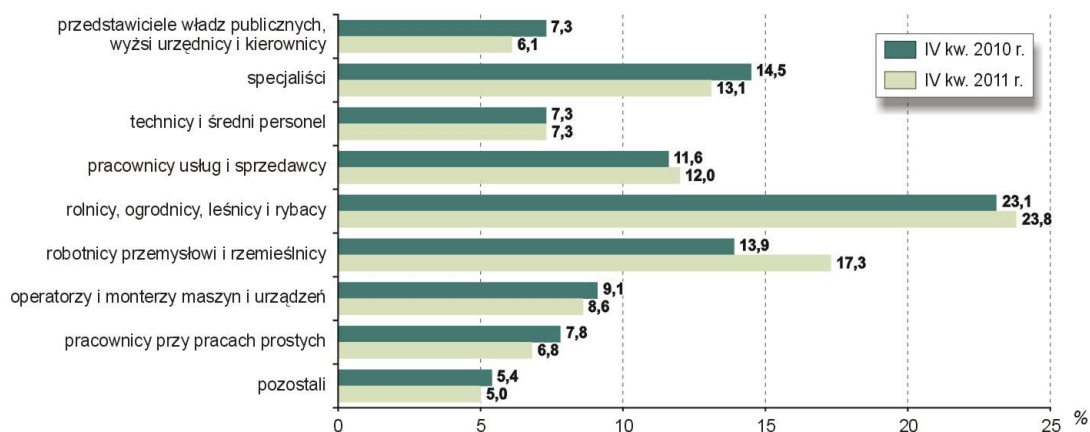
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek zmalała na przestrzeni roku o 1,0%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 3,0%.

Liczba kobiet pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek pozostała na zbliżonym poziomie, jak w roku poprzednim, natomiast w roli pracowników najemnych zmniejszyła się o 9,0%. W rezultacie udział pań w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek na przestrzeni roku zwiększył się o 0,3 pkt i wyniósł 42,3%.

W ogólnej liczbie pracowników najemnych 68,8% stanowiły osoby zatrudnione na czas nieokreślony. Ich wyższy odsetek występował przy tym w sektorze publicznym, w którym udział ten wyniósł 88,4%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 60,2%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 23,8% ogółu. Ich liczba w ciągu roku zmniejszyła się o 1,4%. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowili 17,3% ogółu, specjaliści – 13,1%, a pracownicy usług i sprzedawcy – 12,0%.

Pracujący według grup zawodowych

Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 92,3% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 90,4% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 62,2%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród specjalistów – 64,6%, pracowników usług i sprzedawców – 65,3% i pracowników biurowych – 58,1%.

Wśród ogółu pracujących 62,8% stanowili pracujący, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. W grupie mężczyzn odsetek pracujących 40 i więcej godz. tygodniowo wyniósł 67,9%, a kobiet – 56,0%.

Przeciętny wskaźnik zatrudnienia w 2011 r. wyniósł 50,1% (w Polsce – 50,7%). Wynik ten sytuował świętokrzyskie na 8 miejscu w kraju.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2011 r. ukształtowała się na poziomie 92 tys. i była większa niż rok wcześniej o 10,8%. Mimo że na przestrzeni roku liczba bezrobotnych mężczyzn obniżyła się o 2,1%, a kobiet wzrosła o 28,6%, to nadal wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 51,1% ogółu.

Większe niż przed rokiem bezrobocie odnotowano niezależnie od miejsca zamieszkania, jednak osób poszukujących pracy szybciej przybywało w mieście. Liczba bezrobotnych zwiększyła się tam o 11,4%, natomiast na wsi wzrost wyniósł 10,3 %.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W IV kwartale 2011 r. ukształtowała się ona na poziomie 13,3% i w skali roku zwiększyła się o 1,6 pkt procentowego.

Wyraźnie niższa była stopa bezrobocia w kraju, która osiągnęła 9,7%, tj. 0,4 pkt więcej niż rok wcześniej.

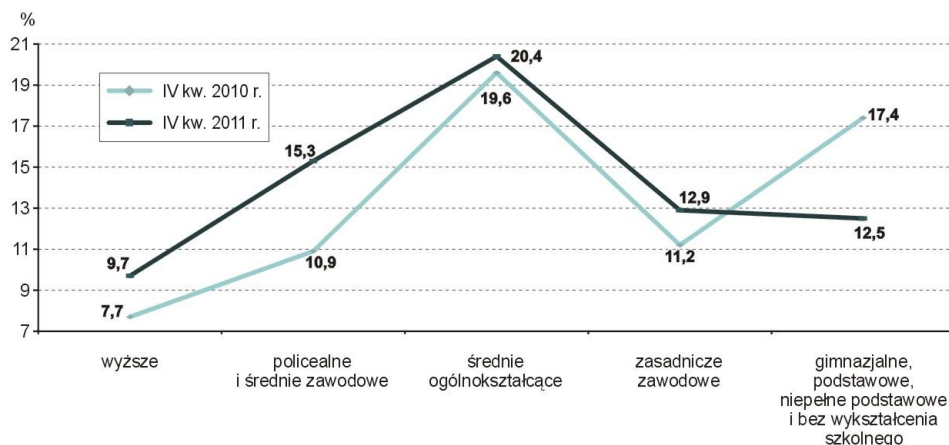
Stopa bezrobocia w miastach pozostawała wyraźnie wyższa niż na wsi i wyniosła 16,3%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 10,9% aktywnych zawodowo.

W gorszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się kobiety. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości wyniosła 14,8%, podczas gdy wśród mężczyzn – 12,1%.

Kłopoty ze znalezieniem pracy miały szczególnie osoby młode. Na przestrzeni roku grupa poszukujących pracy w wieku 15–24 lata zwiększyła się do 32,8% aktywnych zawodowo – (o 3,1 pkt). Jeszcze większy wzrost odnotowano w zbiorowości w wieku 25–34 lata – o 3,3 pkt do 16,0%. Najlepiej na rynku pracy radziły sobie osoby w grupie 55 lat i więcej, dla których stopa bezrobocia wyniosła 7,3%.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 20,4%. W tej zbiorowości odnotowano wzrost w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 0,8 pkt. Najniższa stopa bezrobocia charakteryzowała posiadających wykształcenie wyższe – 9,7%, jednak również tu uległa ona zwiększeniu – o 2,0 pkt. Niższy niż przed rokiem poziom stopy bezrobocia odnotowano jedynie wśród posiadających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe, który uległ zmniejszeniu o 4,9 pkt procentowego i wyniósł 12,5%.

Stopa bezrobocia według wykształcenia

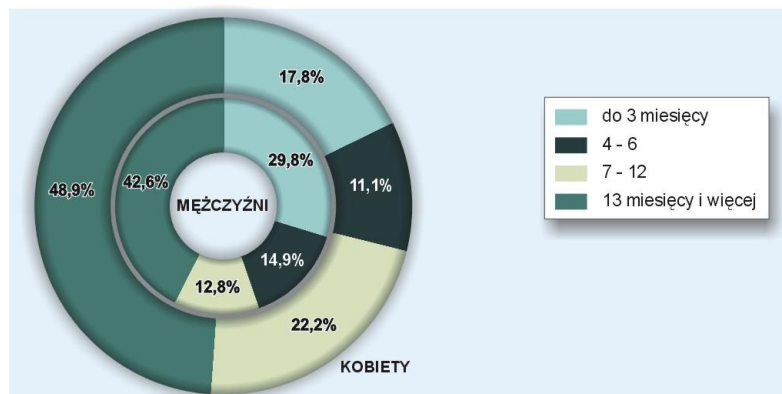

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez ogłoszenia w prasie – 82,6%, biuro pracy – 75,0% oraz krewnych i znajomych – 71,7%. Nieco mniej osób decydowało się na jej poszukiwanie poprzez bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 70,7%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł 13,7 miesiąca. Mężczyźni poszukiwali pracy średnio przez okres 13,1 miesiąca. Wśród kobiet ten okres wyniósł 14,4 miesiąca. Mieszkańcy miast na poszukiwanie pracy przeznaczali średnio 13,7 miesiąca, a wsi – 13,8 miesiąca.

Przeciętna roczna stopa bezrobocia w 2011 r. w Świętokrzyskim wyniosła 13,0%, podczas gdy dla Polski – 9,7%. Wskaźnik ten lokował województwo na ostatnim miejscu w Polsce.

Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy i płci

Bierni zawodowo

W IV kwartale 2011 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 514 tys., tj. 42,5% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (*w kraju* – 43,7%). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły 59,9% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 52,1%.

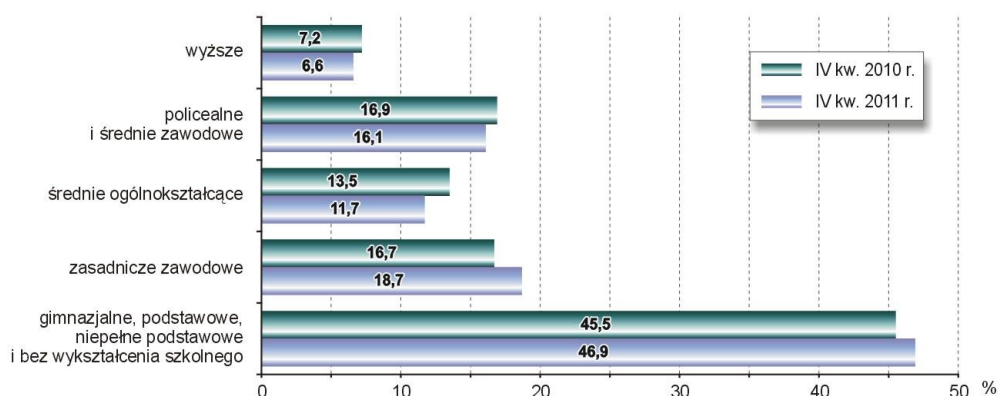
W skali roku liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 2,5%, przy czym w miastach wzrosła o 0,4%, a na wsi zmniejszyła się o 4,6%.

W podziale według płci w przypadku mężczyzn skala spadku wyniosła 2,4%, natomiast w grupie kobiet – 2,5%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zmniejszyła się o 1,3% i stanowiła 57,8% ogółu. Spadek biernych zawodowo na przestrzeni roku wystąpił jeszcze w grupach wiekowych 35–44 lata (o 9,1%), 15–24 lata (o 5,1%) i 45–54 lata (o 2,9%).

Prawie połowa biernych zawodowo (46,9%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zwiększyła się o 0,4%. Mniej było nieaktywnych zawodowo z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 15,5%, wyższym – o 10,5% oraz policealnym i średnim zawodowym – o 6,7%. Wzrosła natomiast liczba osób biernych z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 9,1%.

Bierni zawodowo według wykształcenia

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 46,9%. Jako przyczynę bierności 24,5% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 11,7% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło jedynie 2,7% biernych zawodowo, a 3,1% inne powody osobiste lub rodzinne.

W 2011 r. przeciętna liczba biernych zawodowo wyniosła 527 tys. W ich strukturze przeważały kobiety i mieszkańcy wsi.

Podsumowanie:

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2011 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej,
- nieznacznie obniżyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek, wyraźnie mniej było także pracowników najemnych,
- odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia, co było rezultatem jego zmniejszenia zarówno w miastach, jak i na wsi,
- wyraźnie więcej było bezrobotnych, większa niż przed rokiem była także stopa bezrobocia, przy czym na obszarach wiejskich była ona nadal zdecydowanie mniejsza niż w miastach,
- wzrost stopy bezrobocia odnotowano w większości grup wiekowych, ale szczególnie duże kłopoty ze znalezieniem pracy miały osoby młode (do 24 lat),
- wzrosło obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- znacznie zwiększyła się liczba biernych zawodowo z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2011 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
w tys.					w %			
OGÓŁEM	1208	694	602	92	514	57,5	49,8	13,3
mężczyźni	595	390	343	47	206	65,5	57,6	12,1
kobiety	612	304	259	45	308	49,7	42,3	14,8
Miasta	546	300	252	49	246	54,9	46,2	16,3
Wieś	662	394	350	43	268	59,5	52,9	10,9
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	199	67	45	22	131	33,7	22,6	32,8
25–34	232	200	168	32	33	86,2	72,4	16,0
35–44	184	164	150	14	20	89,1	81,5	8,5
45–54	200	167	151	16	33	83,5	75,5	9,6
55 lat i więcej	393	96	89	7	297	24,4	22,6	7,3
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	1208	694	602	92	514	57,5	49,8	13,3
policealne i średnie zawodowe	209	175	158	17	34	83,7	75,6	9,7
średnie ogólnokształcące	273	190	161	29	83	69,6	59,0	15,3
zasadnicze zawodowe	109	49	38	10	60	45,0	34,9	20,4
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	304	209	182	27	96	68,8	59,9	12,9